

Suuret kiitokset siemenkerääjille!

Monin paikoin tavattoman kuiva ja hyvin vaihteleva kesä näkyi jonkin verran siemenlähetyksissä. **Aivan tavallista lajeista, kuten tarha- ja aitoukonhatus-ta, arovuokosta, harjaneilikasta jne. olisi kaivannut enemmän siemeniä.** Tosin omasta pihastanikin totesin että kaikki lajit eivät vaan jaksaneet kuivuu-den takia tehdä siemeniä.

Runsaasti siemeniä on saapunut vanhasta palster-nakkalajikkeesta 'Student' ja 'Potattomatti'- maati-aistomaatista, kiitos ylläpitoviljelijöiden. On hienoa, että Maatiaisen kautta saadaan laajempaan levitykseen näitä arvokkaita kantoja. Ilmasipulia haluavat, olkaa aktiivisia nyt, sillä nämä pyöreät pikkusipulit tahtovat kuivua, jos ne säilytetään huoneenlämmös-sä. Valkosipulin itusilmuja on valtavasti eri kanto-ja. Tilaa myös hoikkaitusilmuista käärmeenlaukkaa (*Allium scorodoprasum*), jos haluat ottaa sitä ylläpi-toviljelyyn. Tiikerililjaa saattaa saada myös, mutta nämä itusilmut alkavat uutena vuotena olla menneen talven lumia.

Lisäksi uutuutena saatavilla olevista siemenistä voidaan mainita monivuotiset sokerijuuri (*Sium si-sarum*) ja mukulakirveli (*Chaerophyllum bulbosum*). Ne, kuten myös lipstikka ja väinönputki kannattaa kylvää mahdollisimman pian. Ossian Lundenin keittiökasvikirjan mukaan siemen näillä kasveilla kadottaa itäväisyytensä sangen pian ja siksi kylvö suositellaan toimittamaan syksyllä. Molemmat kasvit ovat varsin kestäviä. Sokerijuuret ovat helposti sulavaa ja ravitsevaa ruokaa. **Muitakin kylmäkäsitellyn vaatuvia lajeja voi tilata tämän vuoden luettelosta vaikka keskellä talvea, kylvää siemenet ruukkuun ja haudata ruukku lumen alle.** Näin ne ovat ke-väällä valmiita itämään! Ei haittaa, vaikka samalla tilaisi härkäpavut ja huomata, että lähes kaikkia kevätkylvettäviä voi kylvää myös syksyllä, unikat ja kehäkukat mukaan lukien. Kokeile rohkeasti onneasi vaikkapa edellisenkin siemenluettelon perusteella

Oma kokemukseni viime kesältä 'Potattomatin' kasvatuksesta: idätin kolme tainta, tarkoituksena pel-kästään tuottaa siemeniä (syötäväksi oli kaikenlaisia muita lajikkeita). Istutin nämä kolme tainta isoon

saaviin ja siirsin sen ulos kasvihuoneen seinustalle ajatellen, etteivät ainakaan risteidy kasvihuoneessa kasvavien kanssa. Sijoituspaikka oli etelänpuolel-la, pienen syreenipensaan varjossa niin, että saavi jäi varjoon mutta tomaatin varret olivat auringossa. Tämä tapahtui toukokuun loppupuolella. Sinne se sitten unohtui! Heinäkuussa huomioni kiinnitti jokin punainen siellä sireenipensaan takana. Vasta silloin muistin tomaatit. Siellä ne olivat kasvaneet ja kyp-syttäneet satoa - täysin ilman hoitoa ja ainoatakaan kastelua! Ja Koskella oli juhannuksesta lähtien tosi kuivaa. Tätä hoidottomuutta eivät varmaan jalostetut lajikkeet olisi kestäneet. No, täytyy tosin myöntää, että sato olisi voinut olla suurempi pienellä hoidolla... Puolustukseksi täytyy todeta, että en enää asu siellä, kävin vain ehkä joka toinen päivä. Tomaatit olivat hy-viä, otin niistä siemenet talteen ja söin muun osan.

Muistatthän, että jokaista keräämäänne sieme-nerää kohden voitte tilata korvaukseksi yhden sie-menpussin veloituksen. Siemeneksi lasketaan aina yhden lajin siemenet vaikka ne olisivatkin pakattu useampaan pussiin tänne lähetettäessä. Viime hetken joululahjavinkki puutarhan ystäville on nippu siemenpusseja!!

Jos teillä vielä on siemeniä kerättynä, mutta läh-etäminen on vain jäänyt, laittakaa pikaisesti tule-maan, että ehtivät tulevaan luetteloon mukaan!

Hyvää talven alkua kaikille vanhoille ja uusille maataisihmisille! Kun puutarha lepää lumihankien alla, on hyvää aikaa tehdä siementilaussuunnitelmia ensi kevättä varten. Toivottelen oikein rauhallista joulua ja kukkarikasta Uutta vuotta.

Pirkko Kukkola

PS. Tarkkana hirvenjuuren siementen kanssa: kai-kissa haivenissa ei ole siemeniä. Siementen etsimi-sessä apuun voi ottaa suurennuslasin, mikroskoopin tai tarkkasilmäisen nuoren polven jäsenen.